

Vsebina okrogle mize

Tema Okrogle mize izhaja iz utemeljitve nagrade za Škocjanski zatok, ki je bila podeljena na Blejskem vodnem festivalu (korporativno: Odgovorno do vode).

" Izvedba ureditve zaznavno prispeva k izboljšanju kakovosti življenja na Obali. Izvedena ureditev bogati urbano okolje, pristanišče kot obalni habitat. Gre za primer načrtovanja in izvedbe, ki je lahko vzor načrtovalcem obal na EU in globalni ravni."

Nagrajenci:

- DOPPS
- Mestna občina Koper (za sodelovanje, vključno z oglaševanjem turističnega pomena Naravnega rezervata za Koper/TIC KP)
- Luka Koper
-

Z ureditvijo zatoka ter otvoritvijo sodobnih prostorov za obiskovalce v letu 2016 v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (vrednost: 3, 2 mio Evrov, investicija: MOP) je bila izvedena največja strukturna sprememba rabe slovenske obale – ustavitev zasipavanja zatoka za širitev industrijske cone ter ohranitev zadnjega preostanka nekdanjega plitvega morskega zaliva. Pravna podlaga za uveljavitev te spremembe je bil leta 1998 sprejet zakon o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok. Izvedena strukturna sprememba v rabi obale omogoča:

- zmanjšanje poplavne ogroženosti mestu Koper in Luki Koper (vodi ni bil odvzet prostor ampak obratno)
- zmanjšanje vpliva Luke Koper na okolje (obsežne površine trstičja)
- zaznavno izboljšanje stanja biološke raznovrstnosti
- **aktiviranje novih razvojno-turističnih potencialov Obale.**

Koper je z ureditvijo Naravnega rezervata Škocjanski zatok dobil kakovostno ureditev, ki izjemno obogati mesto. Koper je s to ureditvijo postal »prestolnica varstva narave« kot je mesto označil Iztok Gesiter v vodniku Doživeti Škocjanski zatok (2016). Naravni rezervat Škocjanski zatok obdaja Luko Koper, največje slovensko pristanišče - preliv, povezava z morjem, pa fizično povezuje Luko in Škocjanski zatok. Skratka, največje slovensko obalno mesto, največje pristanišče ter največje zavarovano območje somornice se stikajo v Škocjanskem zatoku. Gre za vzpostavitev naravnih povezav med mestom in njegovim vodnim zaledjem ter pristaniščem. Nekdanji konflikti med mestom, pristaniščem in varstvom narave so prerasli v kakovostne rešitve, ki se zrcalijo v vodni površini, ki bogati javni prostor Obale s številnimi povezavami. Še več, navedena ureditev omogoča aktiviranje potenciala zelenih in modrih koridorjev vzdolž celotne slovenske obale povezavo z eko-regijo Jadrana. To pa odpira povsem nove razvojne priložnosti Sloveniji na Jadranu. Gre za primer izvedene strukturne spremembe v rabi obale, ki je zaznavno izboljšala kakovost življenja. To pa zasluži osvetlitev v Sloveniji, na Jadranu, Sredozemlju in Evropi.

Utemeljitev

1. Gre za izvedbo konkretnih ukrepov za doseganje ciljev Protokola o celovitem upravljanju obalnih območij v Sredozemlju/ICZM Protokol – Integrated Coastal Zone Management (UL RS, št.84/2009), ki ga je Državni zbor RS sprejel/ratificiral 25. septembra, 2009.

Izpostavljamo dosežke z **vključevanjem in povezovanjem** vsebin:

- a) Gospodarske dejavnosti (9. člen)
 - izvajanju kmetijskih in industrijskih dejavnosti je potrebno zagotoviti visoko raven varstva okolja, da bi ohranili obalne ekosisteme in krajino ter preprečili onesnaževanje morja, vode, zraka in tal
 - pomorske dejavnosti je treba izvajati tako, da se zagotovi varstvo obalnih ekosistemov v skladu s pravili, standardi in postopki mednarodnih konvencij
 - b) Posebni obalni ekosistem (10. člen)
 - pogodbenice sprejmejo ukrepe za varovanje lastnosti posebnih obalnih ekosistemov
 - preprečevanje izginjanja mokrišč in rečnih ustij
 - c) Obalna krajina (11. člen)
 - Pogodbenice, ki se zavedajo posebnega estetskega, naravnega in kulturnega pomena obalne krajine sprejmejo ukrepe za varovanje obalne krajine s pomočjo predpisov, načrtovanja in upravljanja
 - pogodbenice se zavezujejo za spodbujanje čezmejnega sodelovanja za te vsebine
 - d) Državne strategije (18. člen)
 - pogodbenice izdelajo in izvajajo načrte in programe za obalna območja
 - e) Prostorska politika (20. člen)
 - pogodbenice za spodbujanje celovitega upravljanja z obalnimi območji, zmanjševanje gospodarskih obremenitev, ohranjanje odprtih območij in omogočanje dostopa javnosti do morja in gibanja vzdolž obale sprejmejo ustrezne akte in ukrepe v zvezi s prostorsko politiko, tudi s postopkom načrtovanja
 - f) Naravne nesreče (22. člen)
 - sprejemanje in izvajanje preprečevalnih, omilitvenih in prilagoditvenih ukrepov za posledice naravnih in industrijskih nesreč ter še posebej podnebnih sprememb.
2. Slovenija je prva v Sredozemlju ratificirala sodobni ICZM Protokol – 25. Septembra, 2009 (glej točko 1). UNEP/MAP je zaradi izjemnega pomena uveljavitve tega sodobnega protokola za ohranitev obal razglasil dan slovenske ratifikacije: **25. september za Dan Sredozemske obale.**
 3. Po moji oceni je Slovenija z izvedenimi ukrepi vodilna pri implementaciji ICZM Protokola. Ti dosežki potrebuje ustrezno promocijo znotraj Slovenije. Mednarodna promocija je predvidena ob Tednu Sredozemske obale 23- 30.9. 2016 v Izoli in Kopru.

Namen okrogle mize (29.6.2016) "Priložnosti za Obale" je spodbuditi lokalne skupnosti in gospodarstvo k načrtovanju celovitih prostorskih rešitev za Obalo.

V fokusu bo:

- a) Primer dobre prakse je ureditev Škocjanskega zatoka.
- b) V okviru EU Jadransko-jonske makroregionalne strategije ta ureditev **Sloveniji odpira izjemni razvojni potencial** za nadgradnjo z kakovostnimi čezmejnimi projekti.

Dr. Mitja Bricelj, koordinator TSG 3 EUSAIR

Ljubljana, 5. Junij, 2016